

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Exegesis Euangelij Luc. XIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

T. VI
21

Tabernacu-
lum cur recte
præfens vo-
cetur eccle-
fia.
Matth. 18.
Zachar. 2.

Ioan. 14.

1. Pet. 2.

Genes. 35.

Apocal. 21.
Psalm. 125. 136.
Psalm. 65.

Apoc. 21.

1. Ioan. 3.

cere populum tuum, & domum patris tui, & concupiscent rex decorem tuum, &c. Sequitur: Et audiui vocem magnam de throno diuinæ maiestatis, dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus. Tabernaculum recte præfens Ecclesia vocatur, quæ tabernaculum est militantium, in quibus Deus habitat, iuxta quod Christus promisit: *Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi.* Et in Zacharia ait: *Ecce ego venio & habitabo in medio tu.* Nobiscum enim est Dominus, sicut pastor cum ouibus, magister cum discipulis, pater cum filiis, medicus cum infirmis. Tabernaculum itaque Dei in quo Deus habitat, & quod præfens est Ecclesia, est cum hominibus, quemadmodum mater cum filiis, ita tamen vt ex ipsis filiis congregatis constituatur ea quæ dicitur Ecclesia mater. Et habitabit in eis, qui tabernaculum Dei esse meruerunt, id quæ per gratiam suam. Ipse enim est qui dixit: *Si quis diligit me, sermonem meum seruauit: & Pater meus diligit eum & ad eum veniet, & mansionem apud eum faciemus.* Et ipsi populus eius erunt. Hi scilicet, qui ad hoc à Deo prædestinati sunt & electi, vt sint gens sancta, populus acquisitionis, redempti à Domino. Et ipse qui omnium est Deus per creationem, erit singulari peculiari quæ modo illorum Deus: erit omne eis refugium & consolatio. Erit, inquam, illorum Deus: ad illum confugient, in illum sperabunt, illi seruient, illum dicentem audient: *Ego protector tuus sum & merces tua magna nimis.* Porro quæ sequuntur, non hic, sed in triumphante Ecclesia implebuntur. Tunc enim absterget illis omnem lachrymam ab oculis eorum, his scilicet qui hic euntes ibant & flebant mittentes semina sua, qui dicunt: *Super flumina Babylonis illis sedimus & fleuimus, dum recoreremur tui Sion.* At modo, vbi transiimus per ignem & aquam eduxisti nos in refrigerium. In ijs electis mors neque naturæ, neque culpæ locum habebit amplius, neque luctus, neque clamor, cuiusmodi in vita est præfens: puta gementium & vociferantium. Neque dolor, qui lædat aut contristet, erit vltra: quippe quibus nihil molestum tristeve accidet vt hic, nolentibus. Hæc enim omnia iam prima abierunt. Transitoria enim hæc erant ac momentanea: quæ verò iucunda & felicia sequuntur, perpetua erunt. Et dixit qui sedebat in throno: *Ecce noua facio omnia.* Noua enim & gloriosa erunt ad immortalitatem resurgentium corpora. Nunc enim (vt Ioannes dicit) filij Dei sumus: sed nondum apparuit quid erimus. Erit autem semper beatis nouitas illa noua, nec vlla poterit vetustate antiquari.

EXEGESIS EVANGELII IN ANNIVERSARIO dedicationis Ecclesie, Luca XIX.

IN dedicationis Ecclesie solemnitate legi solet Euangelium de illo Zachæo, qui Dominum videre cupiens dum ad hoc conatum suum extendit, etiam in suam domum meruit recipere. Vnde exhilaratus, atque ad Dominum totus conuersus, cum ante fuerat princeps publicanorum, omnia quæcunque iniuste acquisiuit, restituere promisit, dimidium quæ suorum honorum in vsum erogare pauperum. Quamobrem ilico audire meruit Christi testimonium: *Hodie salus huic domui facta est.* Propter quæ verba, quia hæc domui huic Deo eiusque cultui dedicatæ aliquo modo applicantur, puta quatenus Ecclesiam seu congregationem hanc credentium, qui huc sub vno pastore adunati sunt, significat, quorum singulariter hic & nihilominus

minus cum Ecclesia vniuersa vna eademque est fides, vnum baptisma, vnus idemque Christus, hoc hodie legitur Euangelium. Quomodo ergo renouatur letitia sub rememoratione dedicationis huius Ecclesie, ita memoria quoque beneficii diuini, quo in hoc loco congregationem Deus credentium filiorum suorum adunauit, renouatur: cui propterea potissimum in hac festiuitate dicuntur laudes & gratiarum actiones, quod nos o filij charissimi vocauit in agnitionem Dei, deditque nobis potestatem filios Dei fieri, remissionemque peccatorum nostrorum. Dicit igitur sanctus Lucas Euangelista:

Ingressus Iesus, perambulabat Hiericho.

Ex Luca alijsque Euangelistis colligitur hoc Euangelium quod hodie legitur, eiusque historiam, quae de Zachaeo refertur publicano, factam esse, dum ultimo ex ciuitate Ephrem Iesus rediens, conuerteret faciem suam iurus versus Hierusalem: vbi ultimo adueniens, tradidit se in manus inimicorum suorum, & in mortem. In quo itinere redeundi, dum occurreret vrbs Hiericho, introgressus perambulauit eam. Ibi caecum illuminauit in via, & hunc Zachaeum, vt sequitur, conuertit, quomodo mox sequitur:

Et ecce vir nomine Zachaeus, & hic erat princeps publicanorum, & ipse diues.

Qui in mundum venerat, vt filios Dei, qui dispersi erant in mundo, congregaret in vnum, ille nunc etiam venit in Hiericho, vt ouem quam ibi habebat electam, ad se vocaret. Non respexit qualis ante fuerit ille Zachaeus (Fuerat enim peccator, & egebat gratia Dei) sed attendit cuiusmodi illum esset facturus, quam feruentem, quam deuotum, quam iustum, quam pauperem spiritu, quam denique execratorem priorum actuum suorum. Erat autem, inquit, hic Zachaeus princeps publicanorum. Publicani dicebantur hi, qui officia negotiorum habebant, aut negotijs huiusmodi praerant quae absque peccato tractari, peragique non poterant, vt erant thelonarij, & qui similibus praerant officijs, qui a magistratibus thelonea emerant. Quam ob rem data quotannis summa pecuniaria dominis, ipsi opprimebant miseros, & dure vectigalia exigebant, vt supra datam summam ad sua lucra & maiorem quam expendissent pecuniam corraderent. Horum vnus fuit publicanorum Zachaeus: nec solum publicanus, verum etiam princeps publicanorum. Quae res hodie quoque cum fiat vt vendantur vectigalia, aut thelonea, aut elocentur pro summa pecuniaria ad candelam ardentem: indeque qui eisdem colligendis praesunt, ad sua lucra cumulanda auarius a pauperibus vectigalia exigunt, an excusari possit, videant illi, qui huiusmodi inhiat lucris, & qui vectigalia grauant, qui non misereantur pauperum. In tribus enim delinquebant publicani. Nam ab his exigebant, qui erant liberi ac immunes, vectigal. Nam & a Christo exigebant. Grauebant praeterea homines, vectigal maius exigentes, quam erat ex lege consuetum. Tertio defensionem tutam non praestabant, nec vias pontesque construebant, & alia quibus molestias euitare possent viatores negotiatoresque qui vectigalia soluebant. Vide, si non hodie fiant similia. Nemo tamen propterea velit dici publicanus. Verum aliud est dici, aliud esse. Nouit Dominus qui digni sint vt nominentur publicani, tamen si a nobis nisi magno non velint tractari honore.

BBBBB 2

Hoc

T. VI
21

Diuitijs quod non nocent.

Hoc modo plures reor habuisse commissiones Zachæum, officiaque huiusmodi, in quibus famulos habuit substitutos, quorum princeps & Dominus fuit. Et ipse diues. Haud nocerent diuitiæ, si iuste forent acquiræ, si non nimis auare quærentur, si non tenaciter nimis in proximorum necessitatibus asseruarentur, si non vicioso diligerentur amore, si non ad luxum ostentationem ve expendereentur, si denique possiderentur, non possiderent: seruirent, non imperarent. Imperant enim diuitibus nõ raro, vt nihil ex omnibus quæ illis superfluo abundant, audeant possintve communicare pauperibus. Vnde diues seruus efficitur diuitiarum, non Dominus. Vide tamen hic, quia de Zachæo ea quæ laudem nullam habent, sed conuersionis impedimentum, puta esse diuitem, esse publicanum, esse principem publicanorum, accurate referuntur, quo maior diuinæ bonitatis fiat commendatio, maiorque ac gloriosior habeatur conuersio Zachæi, quanto illa huiusmodi diuitum esse solet rarior. Neque enim Zachæum impediuerunt à regno Dei quæ alios impediunt multos. Verum vt non impediunt diuitiæ, quid fecit Dimidium bonorum suorum (vt mox sequitur) dedit pauperibus. Diuitias igitur ne se impediunt, illas abiecit. Quod diuitum certè nisi rarissimus quisque velit imitari. Idcirco sua impedimenta retiaque, quibus à diabolo capiuntur dum amant, per illa etiam à diabolo retinentur. Quid opus est hic glossa aliqua? Nõne clara de hoc sunt verba Christi? *Quam diffi. illè est inquit, diuitem intrare in regnum calorum.* Itemque: *Facilius est camelum per foramen acus transire, quam diuitem intrare in regnum calorum.*

Matth. 10. Ibidem. Lucæ 18.

Diuitijs quo pacto amici Dei in ipsius gloriam vti fuerint.

Legimus certè de quibusdam diuitibus amicis Dei, qui transferunt foramen acus: sed hi non quæserunt diuites fieri. Dominus enim benedixit eis, quia omnia quæ habebant, ordinarunt in gloriam Dei, in hospitalitatè peregrinorum, in vsum pauperum: propter diuitias nihil facti superiores nec iniustiores. Nec si etiam illas iterum amitterent (quod eos non amasse diuitias fuit indicium) facti sunt tristiores. Si itaque illos imitari volueritis, eritis vos diuites salui omnes. Et contra difficultatem cameli per foramen acus transitori (vt habetur in comparatione Christi) si, vt Apostoli, quæseritis. Quis poterit saluus fieri? Audieris. Quod impossibile est apud homines possibile est apud Deum. Ego verò nisi alia signa in vobis videro diuites, qui estis auari, nullam habeo spem, vt foramen illud angustum cum diuitiarum vestrarum gibbo transeat. Neque enim Zachæi, neque Matthæi vos exempla inuitabunt, neque etiam Christi terrebunt verba, vt mores vestros mutetis, vnde salutem vobis audeam promittere. Si nanque salus vobis futura est, necesse est primum vt prorsus in vobis fiat mutatio, vt ex superbis efficiamini humiles, ex diuitibus inflatis pauperes spiritu, ex austeris mites, ex præsumptuosos timentes, ex auaris liberales, ex duris corde, compaentes & misericordes. Quod quamdiu non video, nihil vobis audeo promittere aliud, quam quod Dominus dixit: *Quam difficile intrabunt diuites in regnum calorum.* Et illud: *Va vobis diuites qui habetis hic consolationes v. stras.* Scio enim quod illud propheticum vobis conueniat. Si *Aethiops aut pardus potest mutare pellem suam, sic & vos potestis benefacere, cum didicertis male,* id est, credam vos misericordes in pauperes, & bona vestra diuitibus, cum videro, & cum desideratis esse auari.

Matth. 19. Lucæ 8.

Ibidem. Matth. 9.

Matth. 19. Marc. 10. Lucæ 8. Lucæ 6. Hierem. 13.

Et

Et querebat Iesum videre quis esset, & non poterat præ turba, quia statura pusillus erat,

De Christi gloriosis miraculis, de eiusdem suauissimis & verbis & moribus multa Zachæus audierat. Vnde cor eius inclinabatur ad Christum, desiderabatq; illius habere notitiam ac familiaritatem, licet id fateri non auderet. Cupiebat itaque videre Iesum, eiusq; suauitatem contemplari. Quod cum difficile ei esset in turba, propterea quod statura pusillus erat, ideo ad aliud quod sequitur sese conuertit consilium. Est tamen hic aduertendum, multos æque impediri turba & societate peccantium, qui si inter pios uiuerent homines, conuerterentur ad Christum. Sciamus igitur in turba non posse videri Christum: siue turba homines significet irreligiosos inordinatosq; sine lege, homines puta, qui secundum carnem uiuunt, nihil in spiritu sapientes: siue sensus significet distractos & multitudine terrenarum curarum, imaginationum, phantasmatumq; varietate turbatos: ascendat super turbam, & impedimentis omnibus superior atque potentior fiat oportet, ut Christum videat.

Et præcurrens, ascendit in arborem sycomorum, ut videret illum, quia inde erat transiturus.

Magnum erat desiderium Zachæo videndi Christum. Vnde quamuis princeps esset ac diues, & inter suos honoratus, immemor tamen grauitatis, desiderio ac deuotione plenus, ascendere non erubuit sycomorum, hoc est, syluestrem ficum, quo Christum videret. Erat Herodi quoque desiderium videndi Christum. Nam de occasione sibi data Christum vidēdi, Christoq; loquendi, est gaudis, sed ex deuotione haudquaquam hoc erat illi desiderium, quin potius ex vana curiositate, qua videre cupiebat aliquid rarum aut nouum. Proinde Euangelista dicit de eo, quod sperabat signum aliquod videre de Christo. Quod cum Christus nollet ostentare, foreuit ipsum Herodes cum omni exercitu suo, & in alba illum veste ceu fatuum Pilato remisit. Non hoc modo Zachæus Christum videre concupiuit. Ad Christum eius alia erat mens, quam Herodis. Porro iuxta mysticum sensum intelligimus nobis in arborem crucis ascendendum, ea quæ Christus pro nobis passus est contemplando atque nostræ fidei deuotionis atque amoris oculos pacendo. Ibi enim rectè videtur Christus, ibi charitas, ibi misericordia eius agnosceretur, ibi humilitas, ibi patientia, ibi eius denique mansuetudo nobis declaratur.

Et cum venisset ad locum, suspiciens Iesus vidit illum, & dixit ad eum: Zachæe festinans descēde, quia hodie in domo tua oportet me manere,

Non casu aut fortuito accidisse putes, quod in arborem sycomorum suspexerit Iesus. Sciebat enim quis ibi esset, sciebat qua ascendisset ratione. Itaque suspiciens Iesus vidit Zachæum, non tam respectu corporali, quam respectu pietatis, qua Zachæi deuotionem probauit & desiderium. Vnde quomodo Zachæo bonum erat videre Christum, ita multo erat eidem melius videri à Christo. Itaque vidit Iesus Zachæum videntem se diligentq; diligenti-

BBBBB 3 rem

Lucæ 19.
Desiderium
vidēdi Christi
quam
fuerit diuersum
Herodi
& Zachæo.
Ibidem.

Crucis arbor
quomodo
mysticè ascē-
denda.

T. VI
21

Zachæus cum
Christum vi-
dere deside-
ratit.

tem se. Ideo autem Zachæus desiderabat videre Christum, quia scintillas dilectionis deuotionisq; guttas iam in cor eius Christus mittebat. Vnde diuini roris instillatione liquefactus animo erat Zachæus inquietus, nisi cito Domini noticiam, gratiam aut familiaritatem assequeretur. Itaque suspiciens Iesus vidit in arbore Zachæum, electum videlicet illum pomum: & mox ad illum conuersus, benignitatem & dulcedinem suæ charitatis prærogans, dixit: Zachæe festinans descende. Ostendit diuinitatis sibi inesse virtutem Iesus, qui in aliena terra constitutus, ignota nosceret, & cui omnis creatura est nominata. Dicit igitur: Zachæe, noui te quis sis, noui te ex nomine, noui cur ascenderis arborem. Non solum me tibi videndum præbeo, sed ad longè etiam maiorem tum gratiam tum familiaritatem te recipiam. Festinans igitur de arbore descende, quia hodie in domo tua materiali me oportet manere, qui iam in corde tuo recumbo. Mihi hodie & discipulis meis ministrabis cibum corporalem: ego vero te reficiam gratia & illuminatione perfectiori. Vide mansuetissimum, vide piissimum cor Iesu, quam nihil aspernatur hominem peccatorem, modo bonæ sit voluntatis. Nihil de peccatis illi veteribus, exprobrat, sed etiam merito pro illi imputat, si dignatur Dei gratiam à se non procludere, si Christum desideret recipere. Et quamuis de illius domo ac prandio parum esset Dominus Iesus sollicitus, ut scilicet ibi manducaret: voluit tamen nouiter conuerso familiariter se benignum exhibere, atque plusquam desiderare auderet, præstare. Quando enim Zachæus suorum peccatorum sibi conscius ausus fuisset sanctum Dei, quem venerabatur iam & amare incipiebat, ad conuiuium inuitare, nisi Dominus seipsum vltra ad hoc exhibuisset? Nouit enim Iesus reuera, cuiusmodi Zachæi erat desiderium, licet Zachæus seipsum attendens, nihil huiusmodi præsumere audebat, ut ad se Christum vocaret. Illum igitur præueniens Dominus Iesus, etiam quod ne cogitare quidem ad rogandum audebat Zachæus, hoc illi præter spem obtulit, quo fidem faceret eidem, ad integram se eum amicitiam recepisse. Sed nunquid filij hoc propter Zachæum fecit solum? Minime. Si quidem in Zachæo quod fecit, se ostendere voluit itidem singulis nostrum facturum. Voluit nos expectare à se, quod Zachæo vltro obtulit: paratum scilicet se esse, venire ad nos, & in domo nostræ conscientie recipi, ibi habitare, ibique (si modo promptam illi obtulerimus voluntatem, feruentemque deuotionem) nobiscum conuiuari. Vide igitur bonitatem cordis Iesu. Nihil optauerat Zachæus, nisi videre Christum. Nō enim grandius aliquid præsumebat. Tantum aberat, ut Dominum fuisset ausus in domum suam inuitare. Ad quam tamē misericordissima Iesu bonitas, licet verbis aut signis externis minimè inuitata, desideratissima tamen inuitauit seipsam dicens: Quia in domo tua oportet me esse: quasi humano modo loquens & affectu, ac si diceret: Non possum me continere, quia tecum esse velim in domo tua. Propterea noli mihi moram facere, sed festinans descende, quia aliter fieri non potest. In domo tua oportet me manere. Quid nobis, filij hac pietate dulcius? Quid hac benignitate optatus? Non spernit nos miseros, sed gaudet, & quasi mater desiderio aduenientis filij cruciatur, ut redeamus ad ipsum. Nonne & hoc ipsum in parabola prodigi filij ostendit? Se enim comparatum vult patri, qui prodigo filio reuertenti occurrens,

Benignitas
Iesu in rece-
ptione peni-
tentium
quanta.
Luc 15.

currens, nihil delictorū illi exprobrans, nihil minans suppliciorum, non illum terrens, non auferre obiurgans nec torue quidē aspiciens, sed vniuersae offensionis pristinae immemor, quanto cyus festinauit & ad amplexus illum recepit paternos: gaudens quod vel sero redeuntem filium post peccata reciperet. Itaq; quomodo ille pater fecit in filio suo, ita nobis omnibus, si ad ipsum redierimus faciet Deus. Ideo enim hanc parabolā (vt dixi) nobis retulit, quo disceremus quam simili, imo quam maxima quoque clementia, si ad illum redierimus, nos sit suscepturus.

At ille festinans descendit, & excepit illum gaudens.

Nihil audire Zachæus potuisset optatius, nihil sibi potuisse videbatur suauius contingere aut gloriosius, quam quod Dominus Iesus, quem in cordis iam receperat hospitium, dignaretur pariter ad se in domum suam intrare. Quod vbi futurum audiuit, Christum excepit gaudens. Discimus hic quandocumque à nobis, aut Deo, aut proximo, siue obedientia, siue obsequiū seu elemosyna exhibenda fuerit, alacres & hilares occurrere. *Hilarem enim d. Cor. e.*

Et cum viderent, omnes murmurabant, dicentes: quod ad hominem peccatorem diuertisset.

Bis murmuratores isti peccauerunt. Primo, in eo quod Zachæum iudicabant peccatorem, qui erat poenitens & amicus Dei. Sed dicis: Quomodo aliter de illo sentire possent, qui heri & nudius tertius publicanum agnouerant? Dicendum: Potuerunt aliter, imo debuerunt aliter de Zachæo, aut de omni proximo sentire. Siquidem etsi præteritam vitam iudicare potuissent, quam sciebant malam, præsentem tamen eius animæ statum iudicare non potuerunt: Quia conuersio hominis est momentanea: & nihil adeo est durum, quod misericordia Dei penetrare, emollire & sanare non possit: nihil adeo tenebrosū, quod non subito queat illuminare. Non igitur homines illi cor Zachæi videre potuerunt, qui erat iam poenitens & Christi amicus. Idcirco illicitum erat eis iudicare, sed potius sperare debebant meliora. Vides quam ambiguum, quam incertum, & quam periculosum sit hominem iudicare? Tu igitur neminem in terra iudices, sed spera & crede vnumquemque esse salutis suæ memorem: vt qui heri, imo qui paulò ante fuerit peccator, iam non sit peccator. Eam ob rem vt tutus à periculo sis, Christus tibi iudicare prohibuit dicens: *Nolite iudicare, & non iudicabimini.* Et Paulus: *Nolite ante tempus iudicare.* Itemq; *Tu quis es qui iudicas alienarū seruum? Suo Domino (non tibi) stat aut cadit. Stabit autem, &c.* *Matth. 7. Lucz 6. 1. Cor. 4. Rom. 2.*

Stans autem Zachæus, dixit ad Iesum: Ecce dimidium bonorum meorum Domine dō pauperibus, & si quid aliq̄ defraudauī, reddo quadruplum.

Perfecta ad Deum conuersio radicem omnem amputat peccatorum. Cupiditas nanque radix est & causa multis peccandi. Hanc vt eradicaret Zachæus, dimidium bonorū suorum in vltis promittit pauperum se erogaturum. Verum, quia elemosynarū distributio Deo accepta nō est de bonis

T. VI
21

iniustus: vbi fraudem proximo fecisti, ibi quod iniuste tenes, aut quod illicito ei abstulisti modo, primum teneris ei restituere. Quod non ignorans Zachæus, adiunxit: Si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum. Vide hic quantum profecerit mox Zachæus à Christo illuminatus. Voluit autem hoc propositum suum palam idcirco profiteri, quo Christum excusaret contra murmuratores, monstraretque quanta Christus fuisset vsus sapientia circa se, quem non aspernando vt publicanum præterisset, sed benignè alloquens, & seipsum in domum illius non vocatum inuitans (quod rarè maximè quæ amicitia solet esse indicium) tanta mox ad poenitentiam & conuersionem mutatione se perduxisset, vt quantum temporalibus lucris olim inhiasset, tantum illis nudari iam desideraret. Neque enim promisit se daturum pauperibus, redditurumque his quos fraudauerat, sed loquitur de præfenti: Ecce, inquit, do & reddo. Do eleemosynam, reddo fraudata. Et quamuis primo reddenda sunt iniuste acquisita, vt Deo fieri possit eleemosyna accepta: & hoc in executione: tamen hic quo pronitatem ostenderet, non solum quæ debuit, sed quæ supererogare potuit ac voluit, dandi, præmisit donationem in loquendo eleemosynæ, quam redditionem. Alio tamen ordine executus est, contra morem quorundam, contra quos Sapiens dicit: *Ne dicas amico tuo, vade & reuertere, & eras dabo tibi, cum iam possu daret. Eriterum: Cot inopu ne affixeris, & non protrahas datum angustanti.*

Prou. 1.
Eccl. 4.

Ait autem Iesus ad eum: Quia hodie salus domui huic facta est, eo quod & ipse filius sit Abrahæ. Venit enim Filius hominis querere & saluum facere, quod perierat.

Salutem domui huic factam Christus significans, animam vult intelligere Zachæi, quæ desiderando, annitendo, amando, obediendoque salua facta est: quam hic Dei vocat ideo domum, quia Deus animæ est inhabitator. Venerat namque saluum facere Iesus in mundum id quod perierat. Vnde maximè cum his conuersari debuit, quos ope sua egere, atque salutis querere remedium nouerat. Quasi enim murmuratoribus respondere voluisset: Quid mihi, inquit, indignamini, quod hominem peccatorem alloquor, quod ad illius hospitium non vocatus me inuito? Propter huiusmodi in mundum ego veni, non vt peccatores maneant, sed vt conuertantur, & in me vitam habeant. Non aspicio, quæ hætenus peccator fecit, sed quid posthac facturus sit, obseruabo. Offero ei gratiam & amicitiam meam, quam vobis etiam omnibus, si vultis, offero. Si hanc recipit, si ad me accedit, si ex peccatore fit iustus, vos cur me calumniamini, quod ad hominem peccatorem diuertimini, cum male iudicetis peccatorem, qui Dei amicus factus est. Est enim Abrahæ filius, non ex eius sanguine natus, sed fidei & deuotionis Abrahæ imitator. Dominus noster Iesus Christus nobis tribuat sui agnitionem, sui amorem, & ad se confidentiam, vt nihil nobis libeat, nihil nos afficiat, nisi quod & diuinam voluntatem oblectet, & nostre salutis non repugnet, qui est benedictus in secula, Amen.

Ioan. 5.

SERMO